

Haridusreformi ettevalmistamine Lüganusel on kestnud aastaid

Haridusvõrgustiku korrastamise küsimusega on tegeletud Lüganuse vallas juba üsna pikalt. Haridusvõrgustiku ümberkorralduskava kinnitati juba 2019. aasta jaanuaris. Sellest ajast kuni tänaseni on selle teemaga aktiivselt tegeletud.

RAHVAARV ON VÄHENENUD, LAPSI NAPIB

Tänase Lüganuse valla tekkimisel 2017. aastal oli ühinevates omavalitsustes (Kiviõli linn ning Lüganuse ja Sonda vallad) rahvastikuregistri andmetel kokku 9155 elanikku. 1. jaanuariks 2022 on rahvaarv vähenenud ligi tuhande inimese võrra. Täna on vallas vaid 8201 elanikku. Noorem vanuserupp (0-18) on vähenenud pea poole võrra. Elanike arvu vähenemise-ga vajab koolituskohti ka vähem õpilasi, samas kõik koolihooned endistes keskustes on aga kasutuses.

Lüganuse vallas tegutseb 5-7 km raadiuses 8 haridusasutust:

*Erra Lasteaed - üks 18 lapsega liitühm

*Püssi Marjakese Lasteaed – 50 last neljas rühmas

*Kiviõli Linna Lasteaed Kannike – 178 last kuues eesti- ja kolmes venekeelses ning kahes keelekümblusrühmas

*Kiviõli I Keskkool – eesti õppekeelega põhikool 295 õpilase ja gümnaasium 57 õpilasega

*Kiviõli Vene Kool – vene õppekeelega põhikool 202 õpilasega

*Lüganuse Kool – eesti õppekeelega põhikool 60 õpilasega

*Maidla Kool – ühe asutusega tegutsev lasteaed-põhikool 52 õpilasega koolis ja 30 lapsega lasteasutuse kahes liitühmas

*Sonda Kool – ühe asutusega tegutsev lasteaed-põhikool 6 õpilasega koolis ja 19 lapsega lasteasutuse liitühmas

Huvikoolidena tegutsevad:

*Kiviõli Kunstide Kool – 207 õppurit 16 erialal ja 26 täiskasvanud õppijat

*Maidla Huvikool – tegevused toimusid ringidena kooli õppetöö osana

KOOLIVÕRGU KORRASTAMISE PROTSESS

Lüganuse vallas, kus on maapiirkondadest kõige tihedam koolivõrk, algasid reaalsed sammud koolivõrgu korrastamise poole Egle Neuhausi 2019. a magistrirühmast, mis analüüsis Lüganuse valla koolivõrgu ümberkorraldamise võimalusi. Töö käigus viidi läbi fookusgrupi intervjuud kõikide vallalaste koolide esindajate, hooldekogude liikmete, huvitatud lapsevanemate ja kogukonnaesindajatega.

Selle tööga leiti, et Lüganuse valda peab alles jääma ainult üks põhikool ning ennustati ühtlasi, et koolide sulgemine saab olema keeruline, sest emotsioone on palju.

Praegusel koolivõrgu korrastamisel on eeskätt aluseks 2021. a Cumulus Consultingu poolt koostatud Lüganuse valla haridusvõrgustiku analüüs. See firma on analüüsinud Eestis kümnekonna omavalitsuse koolivõrku. Dokumendis on kajastatud valla demograafilised trendid, hariduskorralduse näitajad (õpilased, töötajad, kinnisvara, finantseerimine) ja Lüganuse haridusvõrgu arendamise alternatiivid. Analüüsis on välja toodud kolm alternatiivi – Lüganuse ja Sonda koolide sulgemine on kajastatud nii esimeses variandis kui ka kolmandas, mis nägi lisaks ette kõikide väikeste koolide sulgemise.

Kogu selle aja jooksul on haridusvõrgu korrastamise protsessis kohtunud korduvalt kõigi haridusasutustega (juhtkonnad, hooldekogud, õpilasesindused) kui ka korraldatud mitmeid avalikke koosolekuid.

60 PROTSENTI ÕPPEKOHTI ON TÄITMATA

2022. aasta on Lüganuse valla koolides 1700 arvestuslikku õppekohta, kuid õpilaste tegelik arv on vaid 672 ja prognoosid näitavad kahjuks

õpilaste arvu vähenemise jätkumist. See tähendab, et vaid 40% olemasolevatest õppekohtadest on täidetud. On selge, et kui omavalitsusel on 60% õppekohtadest täitmata ning koolitaristu vajaks rekonstrueerimist, ei ole võimalik tagada olemasolevatele õpetajatele, koolijuhtidele ja tugispetsialistidele konkurentsivõimelist töötasu ega kaasajastatud õpikeskkonda. Koolivõrgu optimeerimine annab võimaluse suunata ressursse nii hariduse kvaliteedi kui õpikeskkonna parandamiseks, mis omakorda suurendab eeldusi kvalifitseeritud õpetajate leidmiseks ja ka töötasu tõstmiseks. Iga laps vallas peab saama omandada kvaliteetset alus- ja üldharidust ka pikemas perspektiivis.

ÕPILASTE ARV MÄNGIB OLULIST ROLLI KOOLIDE RAHASTAMISEL

Haridusvõrgu kulud on Lüganuse vallas suuremad, kui selleks riigi poolt ette nähtud vahendid. Riiklik toetusfond on eelkõige suunatud õpetajate ja juhtide palkadeks. Õpilaste arvu vähenemisega väheneb ka see tulubaas ning vald on kohustatud puudujääva osa eraldama oma eelarvest. Koolihoonete ülalpidamiskulud katab täies mahus koolipidaja ehk vald. 2022. aasta eelarvest moodustavad hariduskulud (põhitegevus koos investeeringutega) pea poole.

Kinnisvara osas on olukord hea või väga hea Maidla Koolis, mis tegutseb terviklikult rekonstrueeritud mõisakompleksis, Marjakese Lasteaia ja Kiviõli I Keskkoolis, kus on ruumid kaasajastatud. Palju on investeeritud ka Kiviõli linna lasteaeda Kannike. Terviklikku või vähemalt osalist rekonstrueerimist vajavad Kiviõli Vene Kooli, Lüganuse Kooli ja ka Sonda Kooli hoonestus, mille on välja toonud Lüganuse valla haridusvaldkonna analüüsis ka Cumulus Consulting.

Vallas on õpilase kohta keskmiselt 27,2 ruutmeetrit õppepinda (Lüganuse Koolis isegi 56 ruutmeetrit ilma sporditaristuta), mis on üle kahe korra rohkem, kui riigi koolivõrgumudelil tulenev soovitus. Selline koolivõrk ei ole valla-le jõukohane, ega ka jätkusuutlik. Hariduse kvaliteedi tõstmiseks ning hariduskulude optimeerimiseks oli koolivõrgu korrastamine mõeldavaks. Vald on pöördunud toetuse saamiseks ka Haridus- ja Teadusministeeriumi poole. Vastuseks oli soovitus valmistada ette ja teha otsused koolivõrgu korrastamiseks.

VALLAVOLIKOGU OTSUS KOOLIVÕRGU KORRASTAMISES

Lüganuse Vallavolikogu oma 30.03.2022 otsusega jaotas Sonda Kooli, mis on ühe asutusega tegu-

sev lasteaed – põhikool, kooliks ja lasteaiaiks. Sonda Kool lõpetab tegevuse 31. augustil. Sonda lasteaed ja Erra lasteaed, kus kummaski on täna ainult 1 liitühm lõpetavad 31. augustil tegevuse eraldi asutusega ja liidetakse Maidla Kooliga, mis on ühe asutusega tegutsev lasteaed-põhikool. Sondas ja Erras jäävad siiski tegutsema lasteade õppekohad.

31. augustist lõpetavad tegevuse lisaks Lüganuse Kool ja Maidla Huvikool. Ülejäänud haridusasutuste osas muudatusi ei tehtud, küll aga on kavas hariduse toetamiseks suurendada keelekümblust Kiviõli lasteaia Kannike ja Kiviõli Vene Koolis. See parandaks oluliselt laste keeleoskust ja annaks paremad võimalused tulevikus ka tööturul osalemiseks. Kiviõli I Keskkooli gümnaasiumi osa sulgemist kavas ei võetud ning suunaks on gümnaasiumiosa jõulisem arendamine. Koolivõrgu korrastamise tulemusena vabaneb valla eelarves sellel aastal ligi 125 000 ning järgmisel eelarveaastal üle 330 000 euro. Hariduskulude alt vabanevad vahendid on kavas kasutada õpikeskkonna kaasajastamiseks ning õpetajate kvalifikatsiooni tõstmiseks, mis on hea hariduse võimaldamise olulised komponendid.

Marja-Liisa Veiser
Vallavanem

Ukraina sõjapõgenikud said osa võtta infopäevast

13. aprillil toimus Kiviõli Kunstide Koolis Lüganuse valda saabunud Ukraina sõjapõgenikele mõeldud infopäev. Kohalolijaid tervitas Lüganuse vallavanem Marja-Liisa Veiser.

Infopäeva eesmärgiks oli anda valda saabunud põgenikele igapäevaseks toimetulekuks vajalikku teavet ning tutvustada olemasolevaid teenuseid. Arne Piirimägi selgitas Lüganuse vallas lasteaia- ja koolikohtade saamise võimalusi, Kiviõli Kunstide Kooli direktor Jaanus Põlder tutvustas laste ja täiskasvanute kunsti- ja muusikaõpet. Töötukassa esindajad, juhtivkonsultandid Alina Fomina ja Natalja Domnina ning tööandjate konsultant Aleksei Safjanov jagasid informatsiooni tööturuteenuste kohta, riiklikest toetustest oli rääkimas Sotsiaalkindlustusameti esindaja Piret Linnas. Hingehoiu teenust tutvustas Lüganuse Ristija Johannese koguduse diakon Ulvar

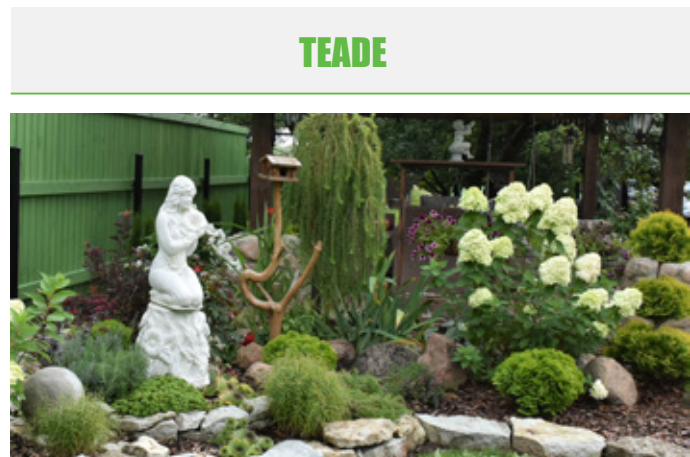

Kullerkupp. Kiviõli Kunstide kooli õpetajad üllatasid kohaletulnuid kahe ukrainakeelse lauluga, mis

saalis palju elevust ja positiivseid emotsioone tekitas.

Infopäeval osales üle kolmeküm-

ne Ukraina sõjapõgeniku.

Otsime ja tunnustame ilusaid kodusid ning huvitavalt kujundatud aedu

Lüganuse Vallavalitsus kuulutab välja heakorrakonkursi Lüganuse valla Kaunis Kodu 2022. Heakorrakonkursi eesmärgiks on innustada omanikke korraldama ja kujundama oma kinnistuid. Kutsume üles märkama kauneid ja omapäraseid koduaedu ning nendest teada andma.

Iseenda või naabri kenast kodust ja aiast saab teada anda 13. juunini e-posti aadressil viivian.pall@lyganuse.ee.

Kirja tuleb panna kauni kodu täpne aadress, võimalusel ka pererahva nimi ja ühe pereliikme telefoninumber või meiliaadress. Kõikide objektide omanikud peavad teadma, et nad osalevad konkursil ning olema sellega ka nõus.

Meil on vallas palju kauneid kodusid, leiame nad üles!

LÜGANUSE VALLAVALITSUS kuulutab välja konkursi JURIST - HANKESPETSIALISTI teenistuskohale

Jurist - hankespetsialisti teenistuskoha põhieesmärk on tagada Lüganuse vallavalitsuse tegevuse vastavus õigusaktidele ning vallavolikogu ja -valitsuse liikmete, vallavalitsuse teenistujate ja hallatavate asutuste juhtide õiguslane teenindamine, valla riigihangete valdkonda kuuluvate õigusaktide väljatöötamine, hankeplaani koostamine, riigihangete korraldamine ja läbiviimine, andmekaitse spetsialisti kohustuste täitmine.

Teenistuskoha ülesanded ning kandidaatidele esitatavad nõuded ja tingimused on leitavad Lüganuse valla kodulehel <https://www.lyganuse.ee/vabad-ametikohad>.

Motivatsioonikirj, CV ning haridust tõendava dokumendi koopia palume saata Lüganuse Vallavalitsusele aadressil Keskpuiestee 20, Kiviõli linn, 43199 Lüganuse vald või digitaalselt allkirjastatuna valitsus@lyganuse.ee.

Kandideerimistähtaeg: 09.05.2022.

Ametikohale asumine esimesel võimalusel.

Täiendav info: tel 33 21 320, e-post: valitsus@lyganuse.ee

LÜGANUSE VALLAVALITSUS korraldab avaliku konkursi Kiviõli I Keskkooli DIREKTORI ametikoha täitmiseks

Ametikoha ülesanded ning kandidaatidele esitatavad nõuded ja tingimused on leitavad Lüganuse valla kodulehel <https://www.lyganuse.ee/vabad-ametikohad>.
Kandideerimistähtaeg: 09.05.2022

Dokumendid palume esitada Lüganuse Vallavalitsusele e-posti aadressil valitsus@lyganuse.ee või postiga aadressil Keskpuiestee 20, Kiviõli linn, Lüganuse vald, 43199 hiljemalt 09. mai 2022.

Töele asumise aeg kokkuleppel

Lisainformatsioon tel 33 21 320

LÜGANUSE VALLAVALITSUS korraldab avaliku konkursi Kiviõli linna lasteaed Kannike DIREKTORI ametikoha täitmiseks

Ametikoha ülesanded ning kandidaatidele esitatavad nõuded ja tingimused on leitavad Lüganuse valla kodulehel <https://www.lyganuse.ee/vabad-ametikohad>.

Kandideerimistähtaeg: 09.05.2022

Dokumendid palume esitada Lüganuse Vallavalitsusele e-posti aadressil valitsus@lyganuse.ee või postiga aadressil Keskpuiestee 20, Kiviõli linn, Lüganuse vald, 43199 hiljemalt 09. mai 2022.

Töele asumise aeg kokkuleppel

Lisainformatsioon tel 33 21 320

Väljaandja
Lüganuse Vallavalitsus
Keskpuiestee 20, Kiviõli linn,
Lüganuse vald
Kujundus
MK Meedia OÜ
info@mkmeedia.ee

Toimetaja
Viivian Päll
Tel 512 4398,
viivian.pall@lyganuse.ee
Trükk
Printall AS
printall@printall.ee

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende
selguse huvides toimetada ning lühendada.
Ajalehte saab lugeda
www.lyganuse.ee/lyganuse-vallaleht

Hajaasustuse programmi 2022. aasta taotlusvooru vahekokkuvõte

Hajaasustuse programmi taotluste vastuvõtt on käesolevaks aastaks lõppenud. Üle Eesti kogutud info kohaselt on laekunud rekordarv taotlusi.

Lüganuse vallas oli teema samuti populaarne ja selle aasta taotlusvooru esitati kokku 29 taotlust.

Neist 13 projekti majapidamises joogivee kättesaadavuse tagamiseks, 15 projekti elamu heitvee nõuetekohase kanaliseerimist tagava süsteemi rajamiseks ja 1 projekt aastaringsest ligipääsetava juurdepääsutee rajamiseks. Investeeringute kogumahtu kõigi 30 taotluse peale kokku on kavandatud teha umbes 205 tuhat eurot. Taotletav summa on 106 tuhat eurot, millest poole kannab kohalik omavalitsus ja poole riik.

Aprillikuu jooksul vaatas komisjon üle

kõik taotlused. Kui on küsimusi või taotluses puuduseid, siis neist antakse taotlejale teada koos täiendava tähtajaga puuduste kõrvaldamiseks. Viime läbi paikvaatluse ja tuleme kohapeale vaatama, millises seisundis on objekt praegu, teeme pildid. Taotlejatega lepime eelnevalt külastäigu kokku. Edasisele hindamisele lähevad vaid korras ja tingimustele vastavad taotlused. Hindamise tulemusena moodustub pingerida. Loodame väga, et saame rahastada kõik 2022. aasta hajaasustuse programmi tingimustele vastavad taotlused.

14. maiks esitame Rahandusministeeriumile andmed taotluste kohta ja kui palju Lüganuse vald soovib riigipoolset rahastamist. Valla 2022. aasta eelarves on meiepoolse toetusega juba arvestatud. Seejärel tuleb oodata ära riigi-

halduse ministri käskkiri, millega saame teada meie vallale antava riigipoolse toetuse suuruse. See võib tulla juuni keskpaigas. Alles peale seda hakkame langetama rahastamisotsuseid või rahastamisest keeldumisi.

Head taotlejad, kes te ootate otsuseid. Vastavalt meetme määruale peab otsus olema tehtud 60 tööpäeva jooksul ehk hiljemalt 29. juuniks. Ettevalmistav tegevusi võite hakata omal riisikol tegema, aga ei pea. Kui tuleb positiivne rahastusotsus, antakse ettevalmistavateks tegevusteks kuni neli kuud aega. Kellel on vaja puurkaevu asukoha kooskõlastust taotleda, projekteerimistööid tellida ja chitusluba taotleda, tasub oma riske kaaluda ja need tööd ette võtta, kuna kõik võtab aega.

Anu Needo

Tammiku kinnistu detailplaneeringu algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine

Lüganuse Vallavalitsus teatab planeerimiseaduse (PlanS) § 128 lõike 6 alusel, et Lüganuse Vallavolikogu 30.03.2022 otsusega nr 36 algatati Lüganuse vallas Lüganuse alevikus asuva Tammiku kinnistu (katastritunnus 64501:003:0036, pindala 87 105 m²) detailplaneering, mille eesmärk on maakasutuse sihtotstarbe muutmise tootmiskaas, et rajada sinna päikeseelektrijaam võimsusega ca 5 MW. Planeeringu koostamise algatamise taotluse esitas Tartu Arhitektuuribüroo OÜ (registrikood 10439501), kinnistu on Metsakohin OÜ

(registrikood 10915798) omandis.

Maakasutuse sihtotstarbe saajaprotsendiline muutmise tingib üldplaneeringu põhilahenduse muutmise vajaduse PlanS § 142 lõike 1 punkti 1 alusel. Planeeringu koostamisele kohaldatakse PlanS § 142 lõike 2 alusel üldplaneeringu koostamisele ettenähtud menetlust ning koostööle ja kaasamisele detailplaneeringu koostamisele ettenähtud nõudeid. Planeeringu koostamise korraldaja on Lüganuse Vallavalitsus, kehtestaja Vallavolikogu.

Detailplaneeringu koostamisel (PlanS § 142

lõike 6) antakse eelhindang ja kaalutakse keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkust, lähtudes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõigetes 4 ja 5 sätestatud kriteeriumidest ning § 33 lõike 6 kohaste asjaomaste asutuste seisukohtadest.

Planeeringu algatamise otsuse ja selle juurde kuuluvate lisadega on võimalik tutvuda Lüganuse Vallavalitsuse kantsleis tööpäeviti kell 8.00-15.00 ja Lüganuse valla kodulehel aadressil <http://www.lyganuse.ee/detailplaneeringud>. Lisainfo: +372 332 1322.

LÜGANUSE VALDA KAVANDATAVA

VKG AS BIOTOODETE TOOTMISKOMPLEKSI

ERIPANEERINGU LÄHTESEISUKOHTADE JA

KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE

HINDAMISE VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUSE

AVALIKU VÄLJAPANeku TULEMUSI

TUTVUSTAVAD AVALIKUD ARUTELUD

Lüganuse vallavalitsus korraldab eriplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avaliku väljapaneku tulemusi tutvustavad avalikud arutelud

6. mail 2022.

Avalikud arutelud toimuvad:

- Kiviõli Kunstide Koolis** (Vabaduse pst 6, Kiviõli linn) algusega kell **14.00;**
- Püsi Kultuurimajas** (Kooli 5, Püsi linn) algusega kell **17.30.**

Avalikul arutelul tutvustab Lüganuse Vallavalitsus avaliku väljapaneku kestel esitatud kirjalikke arvamusi ja oma seisukohti nende kohta ning vastab muudele teemat käsitlevatele küsimustele.

Ootame kõiki huvilisi kohale. Samas saab avalikul arutelul osaleda ka läbi veebikeskkonna. Veebilink, mille kaudu on võimalik aruteluga liituda, avalikustatakse valla Facebooki ja veebilehel avaliku arutelu eel.

BUSSIINFO

BUSSIREISID LÜGANUSE KALMISTULE IGAL PÜHAPÄEVAL

Periood 8. mai – 2. oktoober 2022 kokku 22 reisi

Marsruut 1: Kiviõli-Lüganuse kalmistu-Kiviõli

Väljumine kell 9.30 Varinurmest, sõidab Jaama tn, peatub Kuuse peatus, lillepood Uus 2 ning Viru 9 juures, sihtkoht Lüganuse kalmistu.

BUSSIREISID LÜGANUSE KALMISTULE 1 KORD KUUS IGA TEINE PÜHAPÄEV

Periood 8. mai – 9. oktoober 2022 kokku 6 reisi valla bussiga

Marsruut 1: Sonda-Erra-Lüganuse kalmistu-Sonda

Väljumine kell 10.00 Sonda kooli lipuväljakult, 10.05 Vana-Sonda bussipeatus, 10.10

Buss hakkab kalmistult tagasi sõitma kell 12.00 ning läbib samad peatused.

Marsruut 2: Küttejõu-Maidla-Savala-Püsi-Lüganuse kalmistu

Väljumine kell 10.30 Küttejõu pood, Granii di tn, Vana sillaotsa, Maidla kool, 10.45 Savala bussipeatus, 10.55 Püsi bussipeatus, Lüganuse

bussipeatus, sihtkoht Lüganuse kalmistu. Buss hakkab kalmistult tagasi sõitma kell 13.00 ning läbib samad peatused.

Piletiinfo vastavalt Lüganuse LVK 07.06.2018 määrusele 23: tasuta. Sõidud tasub Lüganuse vald.

Väljumine kell 11.00 Purtse pood, Liiva peatus, sihtkoht Lüganuse kalmistu. Buss hakkab kalmistult tagasi sõitma kell 12.15 ja peatub samades kohtades.

Marsruut 2: Purtse pood-Lüganuse kalmistu-Purtse pood

Kevad on koristusaeg

Kevad on käes, hing ikkav õue päikese kätte ning kevadised koristustööd on juba hoo sisse saanud.

HEAKORRAST

Lüganuse vallas kehtivate heakorraeeskirjade ülesanne on tagada valla heakord ja puhtus. Kevade tulekuga on kõigil kinnistu ja ehitise omanikel vastavalt eeskirjadele kohustus hoida korras oma kinnistu, tagada vastavalt tänava, hoonete ja korterite numeratsioonile õige numbrimärgi olemasolu hoone tänavapoolsel seinal või kinnistu piiridel, tagada prügi regulaarne ära vedu.

Kinnistuomanik on kohustatud hoidma korras aastaringelt kinnistu ja sellega külgneva puhastusala, mis teede- ja tänaväärsetel kruntidel ulatub krundi laiuselt sõiduteeni. See tähendab, et kinnistuomanik on kohustatud tagama oma aiataguse korrasoleku, pügama heki ning korraldama puukooste kärpimist, mis kasvavad väljapoole kinnistu piire ning võivad takistada jalakäija või sõiduki liiklemist.

Juhime ehitise omanike tähelepanu asjaolule, et kui omanik alaliselt ei ela antud ehitises ega kasuta seda muul otstarbel, peab sulgema kõik aknad ja ukSED ning tagama võõraste sissepääsu.

Valla territooriumil on keelatud risustada ja reostada, lõhkuda, kahjustada, määrada, rikkuda ja

kasutada mittesihhipäraselt valla vara, haljasalasid, taimi, teekatteid, pargiinventari, prügikaste, ehitisi, valgusteid jms.

KULU PÕLETAMISEST JA LÖKKE TEGEMISEST

Elanikel on kulupõletamine aastaringelt keelatud. Hooletusega põlengu tekitaja vastutab ohutusnõuete rikkumise ning õnnetuse tagajärgede eest.

Paneme vallaelanikele südamele, et lõkke tegemisega metsas, maastikul kui ka koduaias tuleb tuleohhtlikul ajal olla väga ettevaatlik ning järgida tuleohutusnõudeid. Lõkkes võib põletada oksa selleks ettenähtud kohas naabreid mittehäirival viisil, jälgides tuule suunda ja tugevust ning teisi häirivat lõhna. Tuld võib teha vaid vaikse tuulega ja tähelepanelikult jälgida, et sädemed ei lendaks põlevmaterjalidele. Lõkkekoht tuleb valida ohutusse kaugusesse hoonetest, puuriitadest ja metsast. Lahtist tuld ei jäeta kunagi järelevalveta, sel lastakse lõpuni põleda, kustutatakse veega või summutatakse näiteks liivaga. Oluline on jälgida, et lõkkest ei saaks alguse kulupõleng.

JÄÄTMETE PÕLETAMISEST

Jäätmete põletamise probleemiga puutume üsna sageli kokku. Inimeste seas levib üganenud ja väär arusaam, et jäätmeid võib põletada. Ilmselt aasta-

Nagu juba tavaks, saab iga talgute korraldaja ise otsustada, millised tööd ja tegemised talgupäeval üheskoos ette võetakse. Ent mõne võimaliku talguteema pakub välja Teeme Ära meeskond. Koostöös Päästeametiga innustatakse tänavu tähelepanu alla võtma kodulähedaste veekogude ohutuse. Jätkub ka igapäev looduskaitsega seotud talgutööde tegemine. Talgupäev on ühtlasi hea võimalus tugevdada kogukonnatunnet ning suhelda naabrite ja kogukonna rahvaga.

Teeme Ära talgupäeva eesmärk on edendada eestimaalaste aktiivset eluhoiakut ja tugevdada kohalikke kogukondi, suurendades aasta-aastalt inimeste harjumust ise oma elukeskkonna heaks

kümneid tagasi võiski, sest jäätmed olid siis teistest materjalist. Veel mõnikümne aastat tagasi pakiti näiteks vorst paberisse, praegu aga kasutatakse valdavalt plastpakendeid. Taolised juhtumid sagedasemad just kevadel ja suvel, kui võetakse ette suurpuhastused majas, kõrvalhoonetes või aias. Ära viskamisele lähedavad vanad mööbliesemed, riided, jalanõud, rehvid, ehitusjäätmad, värvipurgid ja muu kasutuks muutunud kraam. Leitakse, et kõige lihtsam on kogunenud risu ja rämps lõkkesse visata.

Mõnikord kasutatakse lõkkes põletamist ka kulude vähendamise viisina. Majapidamisse tellitakse kõige väiksem prügikonteiner või väidetatakse, et majapidamist üldse ei kasutata. Tekkinud jäätmad, mis prügikasti ära ei mahu või mida kuskile panna ei ole, põletatakse lõkkes. Selline käitumine on vale. Küttekolletes võib põletada ainult immutamata ja värvimata puitu ning kiletamata paberit või pappi.

Kutsume elanikke rohkem heakorraeeskirju järgima ja neist lugu pidama. Heakorraeeskirja on võimalik lugeda Lüganuse valla veebilehelt <https://www.lyganuse.ee/et/eeskirjad-ja-korrad4> või <https://www.rigiteataja.ee/akt/423122020023>.

Hoia enda ja teiste inimeste tervist!

Lüganuse Vallavalitsus

ühiselt käed külge panna. Ida-Viru maakonnas tegutseb vabatahtlik talgupäeva koordinaator, kelle kontaktid leiab siit: www.teemeara.ee/kontakt/maakondlikud-koordineatorid. Kogu info ja abimaterjalid talgupäeva ettevalmistamiseks on kättesaadavad aadressil www.teemeara.ee. Leia sobivad talgud ja anna oma panus!

LVL

Teeme Ära 2022

Käesoleval aastal toimub Teeme Ära talgupäev 7. mail. Talguline võib olla iga eestimaalane, tulla võib üksi, sõbra või seltskonnaga. Kui see päev mingil põhjusel talgute korraldamiseks ei sobi, on oodatud ka talgupäeva eelseil ja järgseil nädalail toimuvad ühistegevused. Kõik asutused ja inimesed on kutsutud oma talguid kirja panema talguveebi www.teemeara.ee, et need kajastuksid ühisel talgukaardil. Lehe trükki mineku ajaks oli end registreerinud seitse aktiivset Lüganuse valla kogukonda ja usume, et lisandub veel palju.

Korteriomandi remont, renoveerimine ja sellega kaasnev dokumentatsioon

Vallavalitsuse poole on pöördunud korduvalt küsimusega, kas ja milliseid lube ja dokumente on vaja taotleda või esitada, kui soovitakse korteris võtta maha WC-d ja vannituba või tuba eraldavat vaheseina või soovitakse eluruumi laiendamist rõdu arvelt. Küsimus on aktuaalne just korterelamute puhul.

Algatuseks on oluline mõista, mis asi on korteriomand mida inimesed endale ostavad ja mis kinnistusraamatusse nende nimele kirjutatakse. Korteriomandi- ja korteriühistu seadus sätestab, et korteriomand on eriomand hoone reaalsena üle, mis on ühendatud mõttelise osaga kinnisasja kaasomandist, mille juurde eriomand kuulub. Eriomand on piiritletud eluruum või mitteiluruum ning selle juurde kuuluvad hoone osad, mida on võimalik eraldi kasutada ning mida saab muuta, kõrvaldada või lisada kaasomandit või teise korteriomaniku õigusi kahjustamata või hoone välist kuju muutmata. Eriomandi esemeks ei ole hoone ja selle osad ega hoone püsimiseks või ohutuse tagamiseks või korteriomanike ühiseks kasutamiseks vajalikud seadmed ka siis, kui need asuvad eriomandi esemeks oleva hoone reaalsas piires. Maatükk ning hoone osad ja seadmed, mis ei ole ühegi eriomandi ese ega ole kolmanda isiku omandis, on korteriomandi kaasomandi osa esemeks.

Lihtsamalt öeldes on korteri reaalsaks õhuruum korteri põrandapinna, seinte ja lae vahel ning kõik see selles õhuruumis, mida saab muuta, kõrvaldada või lisada kaasomandit ja koosomanike õigusi kahjustamata. Põrand, seinad ja lagi, mis seda õhuruumi piiravad, on aga korteriomanike kaasomandis. Lisaks lagedele, seintele, põrandatele jmt, kuuluvad kaasomandi hulka rõdud ja lodžad ning ka kogu hoonet hõlmavad komplektsed süsteemid: kütte-, gaasi-, kanalisatsioon-, elektri- ja veevarustussüsteemid jmt. Nende süsteemide osi, s.t neid nähtavaid või kaetud osi või detaile, mis asuvad korteri reaalsas, ei tohi omavoliliselt muuta. Omavoliliselt ei tohi muuta ka rõdude või lodžade konstruktsioone. Näiteks küttesüsteemi puhul, kus igas korteris asuvad radiaatorid ja/või rätikukuiavad, vahetades need omavoliliselt ära, võib kogu süsteem tasakaalust välja minna. Rõdudega elamute puhul ehitades rõdu kinni pakettakendega või paigutades rõdule

mööblit, või seadmeid, koormatakse rõdu kande- konstruktsiooni kandevõimet sedavõrd, et konstruktsioon ei pruugi ajas koormusele vastu pidada. Lodžade arvelt eluruumi suurendamine muudab ehituskonstruktsiooni soojusrežiimi, mis võib viia näiteks ehituspaneelis metallsarruse kahjustamiseni (korrosioon). Algselt ei pruugi muutused välja paista aga aja möödudes võivad kahjustused olla märgatavad ja nende kõrvaldamine võib osutuda üsna kulukaks. Lisaks sellele muutub ka eluruumi soojustarbimine ja eluruumi pind.

Korterelamu seinad on korteriomanike kaasomandis. Seejuures pole vahet, kas tegemist on kandvate või mittekandvate seintega. Sõltumata kavandatava ehitustegevuse põhjustest (sanitaaringimuste parandamine, viimistluse uuendamine, kahe korteri ühendamine, seinte eemaldamine, avade lõikamine seintesse) saab tegevust liigitada kahte kategooriasse: renoveerimine ja rekonstrueerimine. Iga ehitustöö jaoks on vaja hinnata, kas on tegemist asja olulise muutmisega või mitte. Asjaolusid hindamata ei ole sellele ühest vastust. Siin on vajalik projekteerija või mõne teise pädeva isikuga läbi arutada, et tehtavad muudatused ei kahjustaks teiste kaasomanike õigusi või huve. Ehitusseadustiku mõistes ei loeta renoveerimist ehitamiseks ja selle teostamiseks ei ole vajalik esitada ehitusteatis ega taotleda ehitusluba. Renoveerimise käigus remonditakse korter sama heaks kui see oli uueuna või kohandatakse tänapäeva vajadustest lähtuvalt.

Ehitise ümberehitamine ehk rekonstrueerimine on ehitamine, mille käigus olemasoleva ehitise omadused muutuvad oluliselt. Ehitise ümberehitamine on eelkõige ehitamine, mille käigus muudetakse hoone piirdekstruktsioone või muudetakse ja asendatakse hoone kande- ja jäigastavaid konstruktsioone või paigaldatakse, muudetakse või lammutatakse tehnosüsteemi, mis muudab ehitise omadusi, sealhulgas välisilmet. Tehnosüsteem on ehitise toimimiseks, kasutamiseks või ohutuse tagamiseks vajalike seadmete, paigaldiste või kommunikatsioonide kogum koos vajalike konstruktsioonelementidega. Rekonstrueerimine ehk ümberehitamine nõuab aga ehitusteatise ja ehitusprojekti esitamist.

Korteri planeeringu muutmise, kas soovitakse

teha või laiendada näiteks vannituba senise köögi või magamistoa asemele, tuleb samuti projekteerija või mõne teise selleks pädeva isikuga läbi arutada, et tehtavad muudatused ei rikuks teiste kaasomanike õigusi või huve. Korteriomandi- ja korteriühistuseadus sätestab, et chitusliku või muu kaasomandi eseme korrahoiukus vajalikust muudatusest suurema ümberkorralduse tegemist ei saa otsustada tavapärase valitsemise raames, vaid selleks on vaja korteriomanike kokkulepet, kusjuures nimetatud muudatuseks ei ole vaja selle korteriomaniku nõusolekut, kelle õigusi ümberkorraldused ei puuduta üle määra, mida korteriomanik peab seaduse kohaselt taluma. Seega on korteriomandi reaalsas piiridesse jäävate seinte muudatuste tegemiseks vajalik kaasomanike nõusolek juhul, kui on tegemist asja olulise muutmisega.

Lodža arvelt korteri eluruumi pinna suurendamiseks on vajalik korteriühistu üldkoosoleku otsust, ehitusprojekti ja ehitusteatise esitamist, mille alusel teeb vallavalitsus kande ehitisregistris. Kinnistusraamatus olemasolevate eriomandiste ulatuse muutmiseks võib muudatuste kinnistusraamatusse kandmiseks vajaliku kinnistamisavalduse esitada õigustatud korteriomanik või ka korteriühistu. Eriomandi ulatuse muutmisele kohaldatakse asjaõigusseaduses kinnisasjade ühendamise ja jagamise kohta sätestatud korteriomandi- ja korteriühistuseaduses sätestatud erisustega.

Seega kõigi ehitustööde jaoks tuleks kaasata pädev isik, kelle poole on hilisemate probleemide korral ka pöörduda.

Ostes korteriomandi, kus planeeringut, kande- ja jäigastavaid konstruktsioone või tehnosüsteeme on juba varasemalt muudetud võib ostja sattuda olukorda, kus puuduvad dokumendid, ehitusprojektid ja kooskõlastused tuleb praegusel omanikul korda teha ja see võib võtta aega ning olla kulukas, kuid ei pruugi ka üldse seadustatud saada. Korteriostu soovi korral on soovitatav ennetavalt uurida ja vaadata ehitisregistrit (www.ehr.ee) järele, kas korteris on muudatusi tehtud ja seadustatud ning vastavad kanded Ehitisregistris tehtud.

Enno Saarmets
ehitusnõunik

MTÜ Virumaa Koostöökoogu kutsub kõiki piirkonna ettevõtjaid, kolmanda sektori esindajaid, aktiivseid kogukonna liikmeid ja kohalikku omavalitsust uue programperioidi 2023-2027 strateegia AVASEMINARILE.

Virumaa Koostöökoogu tegevuspiirkond on jätkuvalt Lüganuse vald, sealhulgas alates uuest perioodist ka Kiviõli linn, Viru-Nigula vald endise Aseri valla piirides ja Vinni vald endise Rägavere valla piirides.

Avaseminar toimub Ulvi klubis, Vinni vallas 12.05.2022

14.30 – kogunemine

15.00 – avaseminar

MIKS PEAKS OSALEMA?

Kuidas muidu valmiks selline Virumaa Koostöökoogu strateegia, et Teil ettevõtjad, MTÜ-d ja omavalitsused oleks sellest kasu ja saaksite Leader toetust taotleda ka edaspidi.

Avaseminari viib läbi Cumulus Consulting OÜ ja MTÜ Virumaa Koostöökoogu

Teeme ülevaate senise strateegia rakendumisest ja küsitluste tulemustest.

Uue perioodi prioriteedid.

Mõtleme üheskoos, milliste meetmete toel oleks võimalikult tulus Virumaa Koostöökoogu piirkonda arendada ning millised on ettevõtjate, mittetulusühingute ja omavalitsuste vajadused.

Kõikidel sektoritel on võimalus kaasa rääkida uue programperioidi meetmete kujundamisel.

Virumaa Koostöökoogu Leader lugude kogumiku „Ega see teil mingi arvamusfestival ole“ esmaesitlus.

Oodatud on Virumaa Koostöökoogu piirkonnas tegutsevad ettevõtjad, MTÜ-d, KOV-id ja aktiivsed kogukonnaliikmed.

Kui Sind pole kohal siis me ei saa teada, millised ootused ja vajadused on sinu valdkonnas!

Oma tulekust anna märku aadressile info@viko.ee hiljemalt 05.05.2022

Oled lahkesti oodatud kaasa rääkima maaeluarendamise teemadel!

Täpsem info kodulehel www.viko.ee

MTÜ Virumaa Koostöökoogu

Pindalatoetuste ja MAK loomatoetuste taotlemine läbi e-PRIA

perioodil 02.05-23.05.2022

Ida-Virumaal juhendab

konsulent Kaie Ilves

tel +372 56 927 554, e-post:

kaieilves@gmail.com

Kiviõli tee 8, Lüganuse alevik (vana vallamaja)

Broneeri aeg varakult, sest vastuvõtt toimub

ainult eelregistreerimise alusel

Juhendamine on 2 tundi tasuta, kaasa võtta

kehtiv ID-kaart koos paroolidega

Kodutoetus lasterikastele peredele

KredEx avas 25.04.2022 lasterikaste perede kodutoetuse taotlusvooru, mis on avatud kuni 06.06.2022. a.

Toetus on suunatud madala sissetulekuga peredele, kus kasvab vähemalt kolm kuni 19-aastast (kaasa arvatud) last ja kes moodustavad ühise leibkonna. Toetussumma on kuni 10 000 eurot. Kolme- ja neljalapseline pere, kellele on eelnevalt ühe korra kodutoetust eraldatud, saab teistkordselt toetust taotleda 5000 eurot. Viie- ja enamalapseline pere, kellele on eelnevalt ühe korra kodutoetust eraldatud, saab teistkordselt taotleda 10 000 eurot.

TOETUST SAAB TAOTLEDA:

- eluruumi ostmiseks, kui perel puudub isiklikku omandisse kuuluv eluruum või kui see ei vasta tänapäevastele elamistingimustele. Eluruumi ei tohi osta leibkonnaliikmelt või temaga otse- või külgihoones suguluses olevalt inimeselt;
- ehitamisega seotud tegevusteks, kui leibkonna omandis olev eluruum ei vasta tänapäevastele elamistingimustele. Ehitamise all mõeldakse taotleja või tema kuni 15-aastase lapse omandis oleva eluruumi renoveerimist, ümberehitamist, laiendamist, püstitamist, tehnosüsteemide või –võrkude rajamist, muutmist või asendamist, tegevuste elluviimiseks vajaliku ehitusprojekti koostamise ning omanikujärelevalvega soetud kulude katmist. Ehitusprojekti koostamise kulu on abikõlblik 20% toetussummast.

Täpsema info taotlemise tingimuste ja taotluste esitamise kohta leiate KredExi kodulehelt <https://kredex.ee/et/kodutoetus>

Taotlust saab esitada alates 25.04.2022. a KredExi e-teenuste keskkonnast, e-posti teel aadressil toetused@kredex.ee (dokumentide allkirjastamiseks vajalik digitaalse allkirjastamise võimalus) või posti teel aadressil „Kodutoetus“, Ettevõt-luse ja Innovatsiooni SA, Hobujaama 4, Tallinn, 10151.

Täpsustavate küsimuste korral võtke palun ühendust kodutoetuse halduriga: Kersti Saar, tel 6674 109; Anu Holmberg tel 6674 110; Aire Oolup, tel 6674 120 või e-postil toetused@kredex.ee

Kevadkillukesi Maidla Koolist

Ballett Jõhvis

30. märtsil külastasime Maidla kooli 7.- 9. klassi õpilastega Jõhvi kontserdimaja. Vaatasime rokk-balletti „Rock-a-Rella“. Etenduse tõi lavale Goltsman Balleti tantsuteater (Tallinn).

Lavastus põhines tänapäeva Tuhkatriinu lool. Rokitähe karjäärast unistav noormees armus ettekandjast neiusse. Ei puudunud ka „kristallkingake“. Kuigi elu tõi peategelastele

takistusi, oli lõpp ikkagi õnnelik.

Etenduses kuulsime rock-muusikat, mida autorid ise laval esitasid ning nägime ägedaid kostüüme, klassikalist ja kaasaegset tantsu, rulluisutajat, õhuakrobaati ja valgusemängu.

Velve Mäetagaja-Filimonov

MAIDLA kooli õpilaste luuletused teemal „Värvid minu elus“

VÄRVID MINU ELUST

Alates mu sünnipäevast,
vaatan helesinist taevast.
Maas on särav valge lumi,
teri nokib suur hall tuvi.

Nüüd kui kätte jõudnud kevad,
tähtkavad lumikellukesed kenad.
Roheline muru maas,
suvi võimuse saab taas.

Suvel väljas kuldne päike,
tekitab maailmale särava läike.
Õues veedan palju aega,
nüüd ütlen suvele: „Head aega!“

On kätte jõudnud kirju sügis,
ta jõuga siia trügis.
Värvis lehed punakat tooni,
taas pidin minema ma kooli.

Talv tagasi on troonil,
nüüd säravad kaunistused koolil.
Tuppa kuuse toome me,
ja värviliste ehetega kaunistame.

Mihkel Juusu 5. klass

IGAL AASTAAJAL OMA VÄRV

Talvel ilm on külm ja valge,
lapsel külmaks teeb silma ja palge.

Päike taevast kollane ja kuum,
edasi nüüd kaunid kevadkuud.
Märts, aprill ja mai-
nõnda see kevad läbi sai.

Suvel liiv on kullakarva,
tahaks muudkui minna randa.
Tumedaid pilvi näeb üsna harva,
kui aega üle jääb, siis sõidame Narva.

Sügis kuldset värvi aeg,
värviline on ka aed.
Puudel värve päris mitu.
Ära seda ilu riku!

Aastaajad nii kirjud-mirjud,
Talv, kevad, suvi, sügis.
Kord käpikud, siis vihmavarjud.
Ja nii uus aastaring jälle peale trügis.

Kermo Kasela 5. klass (pildil)

VÄRVID AASTAAEGADEL

Sügisel palju sinist vihma,
suvel palju kollast päikest.
Talvel harva päikest paistab,
kevadest kuldsest peakest paitab.
Puudel lehel rohetavad,
lilled aasal kolletavad.
Värve näha igal ajal,
kui sa kõnnid loodusräjal.

Kristina Kärbo 5. klass

Erre lasteade Ludi mäng.

Mängides

14. – 20. märtsini toimus Lüganuse valla esimene teemanädal „MÄNG“, mis oli pühendatud nii Lüganuse kihelkonna 780. aastapäevale kui ka emakeelepäeva mõtte algataja Meinhard Laksi 100. aastapäevale.

Teemanädala eesmärk oli tähelepanu pöörata erinevatele traditsioonidele, väärtustele, oskustele, sotsiaalsele suhtlusele, mis omakorda annaks võimaluse sidustada erinevaid siht- ja vanusegrupe. Suurendada asutuste omavahelist koostööd, seda ka väiksemas kogukonna ringis või siis laiemalt üle valla. Nädala jooksul viidi läbi erinevaid mängulisi tegevusi ja ettevõtmisi. Korraldati erinevate ajastute mänguasjade näitusi. Mängiti vanu ja uusi mänge. Leiutati mitmeid mänge, mis olid ühest küljest meelelahutuslikud, teisalt aga oma ülesehituselt õpetlikud, mille fookuses oli oma paikkonna või siis Lüganuse kihelkonna ajalugu. Oli selleks siis elavate nupudega põrandamäng, pusle või vana hea lauamäng. Mängiti soojenduseks tantsutreeningutes ning ragistati aju sid tänava mälumängus. Mõeldi raamist välja ning vabamikrofoni kaudu anti võimalus muusikust saada hoopis näitleja või lauljast tantsija. Rännati esivanemate ja tänaste lastevanemate nooruspõlve mängumaadel – näitemäng päevakeskuses, kummikeks noortekeskuses, ring-, laulu- ja tantsumängud tantsuklubis. Oskuslikult ja leidlikult kaasasid lastealapsed tegevusse ka emad-isad või siis hoopiski klounid.

Lüganuse päevakeskuse Eha ütles teemanädalat kokku võttes: „Mäng on

Kiviõli Noortekeskuse pussle.

meie pärandvara ja seda peame hoidma. Mänge mängides ja neid tutvustades ei lase me neil unustuse hõlma vajuda. Mängides suhtleme ja see on hea elamus. Üksi arvutis või mobiilis passimine sellist naudingut ei anna.“

Ja nii ongi. Nädala jooksul ühises tegevuses veedetud aeg ergutas argipäeva ning andis hea emotsiooni. Paljudele tuletas meelde, et igapäeva kiire tempo ja murede juures saab hetkeks aja maha võtta ning rõõmu tunda ka väikestest asjadest.

Siirad tänusõnad kõikidele, kes liitusid teemanädalaga. Aitäh, Sonda Rahvamaja, Sonda noortetuba, Sonda Kool, Lüganuse Kultuurikeskus, Püssi Raamatukogu, Püssi Marjakese Laste-

aed, Kiviõli Noortekeskus, Lüganuse päevakeskus, Kiviõli päevakeskus, Erre Lasteade, Kiviõli Vene Kool, Kiviõli Kunstide Kool, Lüganuse Raamatukogu, Maidla Raamatukogu, Kiviõli Linnaraamatukogu, Kiviõli memmede rühm „Lõngakera“, Sonda naisrühm, MTÜ Virumaa Pärimuse Sõbrad. Ja loomulikult tänu osalejatele – lastele, täiskasvanutele, lastevanematele ja eakatele!

Ja teemanädal tuleb jälle kevadel 2023! Ja siis paneme tarkuse taskusse. Jagame teadmisi ning kogemusi, õpi me uusi oskusi ning tuletame meelde vanu õpetussõnu.

Riia Tallerman

Soodustusuusikud lastelaagritesse

Lüganuse Vallavalitsus pakub Lüganuse valla lastele soodustusuusikuid järgmistesse laagritesse:

* 15.07 – 21.07.2022.a REMNIKU LAAGER (Peipsi järve ääres) eesti- ja venekeelne, kohamaks 175 € (lapsed vanuses 7-14 aastat) 22 kohta

* 11.08 – 18.08.2022.a LAAGER VIKING-TIIGRID (Võsul mere ääres) venekeelne, kohamaks 176 € (lapsed vanuses 7-17 aastat) 16 kohta

NB! Vähekindlustatud pered saavad taotleda kohamaksu kompensatsiooni.

Transport laagrisse ja tagasi valla poolt.

Laagrisse registreerimiseks ja kohamaksu kompensatsiooni taotlemiseks esitada taotlus Lüganuse Vallavalitsuses (Keskpuiestee 20, Kiviõli) või

saata e-mailile lii.pikas@lyganuse.ee

Taotlus on kättesaadav <https://www.lyganuse.ee/taotluste-vormid>.

Lisainfo laagrite kohta:

REMNIKU (PEIPSI) <https://lastelaagrid.eu/noortelaagrid/remniku-laager/>

VIKING TIIGRID (VÕSU) <http://viiking.info/>

„Naeris“ Kiviõli Päevakeskuses.

TASUB TEADA

Koerte ja kasside pidamisest Lüg­anuse vallas

Lüg­anuse valla koerte ja kasside pidamise ees­kiri sätestab koerte ja kasside pidamise nõuded Lüg­anuse valla territooriumil. Eeskirja raken­datakse kõigi valla territooriumil asuvate või viibivate koerte ja kasside suhtes ning on täitmi­seks kõigile füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kelle omandis või valduses on loom. Eeskirjas reguleerimata küsimustes lähtutakse loomakait­se­seaduses, veterinaar­korralduse seaduses, loo­matauditõrje seaduses ja teistes loomapidamist reguleerivates õigusaktidest sätestatust.

Koerte ja kasside pidamise eeskiri on lei­tav Lüg­anuse valla veebilehel www.lyganuse.ee/lemmikloomad või www.riigiteataja.ee/akt/403032021045.

Lüg­anuse vallavalitsus tuletab kõikidele kas­si- ja koeraomanikele meelde, et lemmiklooma pidamine ei tohiks häirida avalikku korda ja teiste isikute rahu. Looma pidamisel ei tohi rikkuda ka õõrahu (s.o tekitada kestvalt või korduvalt teist isikut oluliselt häirivat müra). Loomapidaja peab arvestama naabrite õigustega ja tagama, et looma pidamisega kaasnev negatiivne mõju ei oleks häiriv ega kahjustaks naabrite õigusi oma omandi kasutamisel (nt koera haukumine, ulgu­mine).

Koera või kassi on lubatud pidada omanikule kuuluvas või tema valduses olevas ehitises või territooriumil nii, et oleks välditud loomade lah­tipääsmine ning eeldusel, et tagatakse nende eluks vajalikud tingimused ega kahjustata teiste isikute huve. Looma pidamise territoorium peab olema piiratud viisil, et oleks välistatud looma omal tahtel väljapääsmine või inimestele või teistele loomadele kallale tungimise võimalus.

Mitme korteriga elamus lähtutakse loomapi­damisel lisaks ka korteriühistu põhikirjast, ko­dukorrast, ühise tegevuse lepingust ja muudest elamu ühist haldamist käsitlevatest dokumenti­dest. Kortere­lamu üldkasutatavates ruumides ja territooriumil loomaga viibides on loomapidaja kohustatud järgima korteriomanike kokkuleppel kehtestatud korda ja avalikku korda. Loomapi­daja peab tagama, et loom ei häiriks ega ohus­tak­s kaaskodanikke ega teisi loomi.

Koera või kassi omanik on kohustatud koris­tama kohe­sel­l oma kinnistust väljaspool asuval alal (tänaval, pargis, haljasalal või mujal ava­likus kohas) oma looma väljaheited. Avalikus kohas (tänavad, pargid jms) tuleb koera pida­da rihma otsas ja vajadusel suukorvistatult. Pimedal ajal peab loomale või jalutusrihmale olema kinnitatud helkur või muu taoline ese. Loomapidajal on keelatud viibida loomaga vastava keelumärgiga tähistatud kohtades; lu­bada loomal viibida laste mänguväljakul ja liivakastis; ujutada ja pesta looma avalikes supluskoh­ta­des väljaspool selleks ette nähtud kohti; viibida avalikus kohas nakkusoh­tliku haige loomaga.

Avaliku kohta pääsemise võimalusega terri­tooriumil peetavatele kassidele on kiibistamine ja lemmikloomaregis­tris registreerimine kohus­tuslik. Kinnisel territooriumil (toas) peetavate kasside kiibistamine ja lemmikloomaregis­tris registreerimine on loomaomaniku soovituslik.

Hulkuvate loomade püüd­mist, omaniku kind­lakstegemist, hoiupaika toimetamist, hoiupai­gas pidamist, uue omaniku otsimist ja loomade hukkamist valla haldusterritooriumil korraldab keskkonnaspetsialist. Kui hulkuvat koera või kassi ei ole võimalik kohe tagastada loomapi­da­jale, tuleb loom kuni loomapidajale tagastami­seni paigutada hulkuvate loomade pidamiseks ettenähtud kohta (varju- või hoiupaika). Püütud loomi hoitakse varjupaigas 14 päeva. Nimetatud aja jooksul võib loomapidaja looma tagasi nõu­da, kui ta tasub looma püüdmis- ja ülalpidamis­kulud. Pärast eelnimetatud aja möödumist, kui pole leitud loomaomanikku, antakse loom uuele isikule või kui uut loomapidajat ei leita, viiakse läbi looma eutanaasia loomakaitse­seadusega sä­testatud korras.

Kassi- või koerapidaja võiks kaaluda looma steriliseerimist/kastreerimist ning pöörduda sel­les küsimuses loomakliinikusse. Steriliseerimi­ne/kastreerimine aitab ära hoida soovimatuid kassi ja koera pesakondi ning läbi selle vähenda­da ka hüljatud loomade arvu.

Viivian Päll
 Avalike suhete spetsialist

Kaasaegne ja kasulik kogukonnaaed

Kogukondlik linnaaiandus ei ole idee poolest midagi uut. Praegune kogukon­naaedade laine on seotud ökoloogilise kriisiga, kliimamuutustega ja paar aastat tagasi järsult muutunud terviseolu­korraga. Kogukonnaaiad suurendavad ligipääsu värsketele kvaliteetsele toidule, parandavad toitumisharjumusi (rohkem värsket ja rohelist!) ja aitavad säästa kul­lusid toidule. Rääkimata aiatööst saada­vast stressimaandusest, igava ja vähese taimestikuga maastiku ilmetamisest ja elustiku suurendamisest. Kogukonna­aed võib teenida ka taimekasvatustliku õppe eesmärgi. Eriti teravalt tõstab tee­ma päevakorda praegune hindade tõus, mille puhul oletatakse, et ega hinnad odavamaks tagasi ei lähegi enam. Seos Ukraina sõjaga on räägitud ka või­malikust peatsest toidupuudusest.

Kogukonnaaedades järgitakse mahe­põllumajanduse printsiipe – ei kasutata sünteetilisi taimekaitsevahendeid ega mineraalväetisi, vaid orgaanilisi. Laialt levinud on permakultuuri viljelemine, mille puhul kasvatatakse erinevaid taimi segamini ja arvestatakse, millised kokku sobivad, millised peletavad kahjureid ja millised meelitavad ligi kasulikke putu­kaid ja mesilasi. Istutus­alad võivad olla rajatud otse maapinda, kui tegemist on piisavalt viljaka pinnasega ja pinda on piisavalt. Maapinna kitsikuse tingimus­tes on sagedane ka puidust kastidesse istutamine või piiretega peenarde raja­mine. Valitseb turvalisuse, usalduse ja heaperemehelikkuse põhimõte.

Eestis paistavad kogukonnaaianduse osas eredamalt silma suuremad linnad Tallinn ja Tartu. Tallinnas on

Laagna kogukonnaaed. Foto: MTÜ Lasnaidee fotokogu

kogukonnaaiad eelmisest aastast ole­mas igas linnaosas. Naisse panustavad vabatahtlused, asumiseltsid ja ka kor­teriühistud. Aedade rajamist ja aren­damist toetab Tallinna Linnavalitsus linnaaianduse mittetulundustegevuse taotlusvooru kaudu. Kogukonnaaedasid on sealhulgas rajatud Lasnaidee kodani­kualgatuse pealehakkamisel Lasnamäel. Algatuse eestvedajad kohtasid idee­ga lagedale tulles esiti skeptilisust nii koostööpartnerite kui ka elanike poolt, kuid kui hakatuseks mõned istutuskas­tid valmis tehti, tekkis kiiresti suur huvi. Eriti populaarseks said kogukonnaaiad noorte perede hulgas, sest lapsed saa­vad kastide valmistamisel, täitmisel ja taimede istutamisel kaasa lüüa. Istutus­kastid meeldivad ka pensionäridele, kel­le jaks enam tervest aiamaast üle ei käi,

aga kes tahaks ikka natukene omakas­vatatud rohelist. Peale selle on ju seal mõnus inimestega juttu puhuda. Aeda­des korraldatakse ka väiksemaid üritusi. Asotsiaalid tulid algul kogukonnaaeda istuma ja leidsid, et see on mõnus koht, kus neile sakuskat kasvatatakse, kuid tõmbusid peagi eemale, saades aru, et tegemist on korraliku kohaga.

Tartu suurim kogukonnaaed on Anne­linna külje all olev Tartu Maheaed, mis on iga aastaga kasvanud, maalappe on 430 ringis ja käesoleval aastal plaani­takse ala veelgi suurendada. Aeda hal­dab mittetulundusühing (MTÜ) Tartu Maheaed, kes on koostanud ka aiamaa kasutamise korra, mis tuleb liitumisel allkirjastada, võttes seeläbi vastutuse panustada ka ala heakorda ja turvalisu­sesse. Maatüki kasutamisel tuleb tasuda

Tartu Maheaia peenramaad. Foto: Merike Leego

Liigirikkad niidukooslused toetavad elurikkust

Loodusliku mitmekesisuse ja elurikkuse vähenemise ning kliimamuutuste kon­tekstis räägitakse ja kirjutatakse viima­sel ajal võrdlemisi palju ka uute lilleniidu koosluste rajamisest. Võrreldes saja aasta taguse ajaga on liigi- ja õierikaste heina- ja karjamaade (ehk pärandniitu­de) pindala vähenenud Eestis umbes 95%. Rohkem on neid Lääne-Eestis. Liigirikka niidukoosluse igal hektaril võib kasvada üle saja taimeliigi. Lille­niidud on kaunid ja looduslähedased, meelitavad kohale liblikaid, mesilasi ja teisi putukaid, kes omale nektarit ko­gudes taimi tolmeldavad. Niit on nen­de elupaigaks ja võib olla osaks nende liikumis- ja levikutest. Kuna lilleniitu niidetakse ainult 1-2 korda aastas, vähe­neb maaomaniku jaoks niitmiskoomus.

Looduslähedase lilleniidu kasu seis­neb peale elurikkuse suurendamise, niitmisevajaduse vähenemise ja silmailu loomise ka selles, et mitmed sinna so­bivatest taimedest on tuntud ja lugu­peetud ravimtaimed (nt harilik pune, naistepuna, harilik raudrohi), mitmed ka vähemtuntud – lilleniidu rajamine on maaomaniku jaoks ühtlasi ka võimalus tuua sellised kasulikud taimed oma­le lähemale. Lilleniidu taimede hulka kuuluvad kodumaised looduslikud õis­rohttaimed ja niidukõrrelised. Selliseid seemnesegusid müüvad näiteks e-pood Nordic Botanical OÜ, Boreal Garden (Vana-Mutiku talu OÜ) ja Maarahva Pood (De Visu OÜ). Seemnesegu saab ka ise kokku koguda või siis „rikasta­da” ostate­dud seemnesegu meelepäraste õistaimede ise korjatud seemnetega.

Liigirikas lilleniit. Fotod: Aveliina Helm

Kooslust saab rikastada ka püsikutest kultuurliikidega (nt metssalvei, päeva­ja siilkübar), mis annab juurde värvi­kirevust ja sügisel pikema õitsemisaja. Sel juhul tuleb aga vältida invasiivseid võõrliike (nt hulgalehine hundiuba ehk lupiin, kanada kuldvits), mis ajapikku teisi liike välja tõrjuma hakkaksid ja seeläbi elurikkust hoopis vähendaksid. Aeglasemaid idanejaid (nt, nurmenukk, siilkübar) tasub istutada, mitte külvata. Lilleniidu serva võib lisaks paigaldada putukahotelli.

Aianduspooidides müüdavaid seem­nesegusid tuleks aga kindlasti vaadata skeptilise pilguga, sest enamasti on te­gemist suvelillede seemnetega, mis an­navad küll värvikireva tulemuse, kuid on ühe kasvuhooaja kestusega, mis tähendab, et lilleniit tuleb igal aastal uuesti rajada. Nendes segudes tavaliselt puuduvad ka kõrrelised.

Kuna taimeliigid vajavad erinevaid kasvutingimusi, tuleb arvestada ka kas­vukohaga: kas on tegemist niiske, paras­niiske või kuiva kohaga, savika, liivase, paese või turbase pinnasega, päikesele

avatud või varjulise alaga. Siinkohal tuleb arvesse ka looduslik valik – kui mõnele külvatud liikidest ei ole valitud koht sobiv, siis ta seal tõenäoliselt kas­vama lihtsalt ei jää. Kõige selle juures ei pea lilleniit ilmtingimata võtma enda alla suurt ala, vaid seda saab rajada ka vähemkätdivasse taga­aeda, aiaserva­desse või regulaarselt pügatava murup­latsi sisse geomeetrilise kujuga niidula­pikestena, olemasolevasse heinamaasse laikude kaupa lilleniidu seemnesegude külvamisega.

Lilleniitude rajamine ja elurikkuse suurendamine ei ole kaugeltki mitte ainult eramaaomanike ja põllupidajate teema. Nii on paar aastat tagasi Tartus otse kesklinna rajatud väike niidulapp. Vähe on ilmselt inimesi, kes ei ole veel kuulnud Tallinna putukaväila projek­ti – lineaarpargist, mis praegu kulgeb Balti jaama lähedalt läbi eri linnaosade kuni Nõmme linnaosa Hiiu asumini, kuid edasine plaan on pikendada see läbi Kesklinna ja Lasnamäe linnaosade kuni Piritani välja. Ka Lüg­anuse Val­lavalitsus vaatab ringi ja peab aru, kas,

iga-aastast liikmemaksu, mis käesoleval aastal on töötavale inimesele 30 eurot, õpilasele, üliõpilasele, pensionäri­le ja töötule 15 eurot, sõltumata maalapi suu­rusest (vahemik on 25-175 m2). Kuna huvi aiandusega tegelemise vastu on olnud väga suur, plaanib Tartu Linna­valitsus kogukonnaaedade jaoks maad ka juurde leida.

Kogukonnaaedade rajamine eeldab seega kohalike elanike aktiivset huvi. Ka ei saa see olla kasutajatele tasuta (ilmselt meie vallas siiski märksa oda­vam kui eeltoodud näide Tartust), sest maksta tuleb vee, maakasutuse, prügi­veo ja elektri eest. Kiviõlis on olemas ametlik aiamaade üksus Küttejõu linna­osas, kus leidub ka vaba maad. Paraku on see linnakeskusest eemal ega ole see­ga koht, kus kiirelt ära käia, et peenar­dest umbrohud välja tõmmata või punt tilli korjata. Esialgu on vallavalitsuse arvates mõistlik siiski Küttejõu peen­ramaad täiel määral kasutusele võtta ja alles seejärel, huvi ja nõudluse tekkimi­sel mõelda kogukonnaaedade rajamisele linnakeskusesse või selle lähiste­le. Sel juhul on oluline leida ettevõtmisele ka usaldusväärne eestvedaja, näiteks MTÜ kujul. Kaasa mõtlemine ja rääkimine on igal juhul oodatud!

Kaie Metsaots
 vallaarhitekt-planeerimisspetsialist

kus ja kuidas saaks avalikul alal mõne ilusa niidu rajada.

Siinkohal tuleks ära märkida ka, et lil­leniidu rajamine ei ole iseenesest lihtne, vaid vajab üksjagu head tahet ja kannat­likkust. Ettevalmistustööna tuleb eemal­dada olemasolev taimestik, sealjuures eriti tähelikult suhtes umbrohujuurte eemaldamisse. Taimeseemned on eri­neva idanemiskiirusega. Niidulilled on esimestel aastatel aeglasema arenguga kui kõrrelised, mis tähendab, et alguses on õisi vähevõitu (vastuabinõuna võib segusse näguotsaga lisada suvelille­seemneid). Ettevõtmise edukus ja tule­muste ilmnemise kiirus oleneb ka sel­lest, kas niitmine (soovitavalt vikatiga) tehakse õigel ajal ja kas niidus eemalda­takse pärast ära kuivamist. On veel palju teisigi tegureid ja nüansse, millele tuleb tähelepanu pöörata. Aveliina Helm Pä­randkoosluste Kaitse Ühingu­st koostas 2021. aastal juhendi „Kuidas koduõue muru abil elurikkust toetada?“, milles seletatakse lilleniidu rajamine pikemalt lahti. See juhend on nimetuse järgi in­ternetis leitav, samuti palju muudki teemakohast teavet, aga ka asjakohast kirjandust raamatupoest või -kogust (nt Evelyn Ustav „Lilleniidu rajamine kodu­aeda“). Kes otsustab lilleniidu rajamise ette võtta – tulemus on kindlasti vaeva väärt: silmailu lilled, mesilaste ja libli­kate näol, heategu loodusele, kokkuhoi­tud niitmisaeg (ja pikemas perspektiivis ka rahaline kokkuhoid).

Kaie Metsaots
 Vallaarhitekt-planeerimisspetsialist

Sademevesi kimbutab?

Lahendus on säästlikud ja looduslähedased sademeveesüsteemid

Kliimastenaariumi kohaselt on Eestis aastaks 2100 oodata olulisi muutusi temperatuuri, tuule ja sademete režiimis. Sealhulgas on oodata sademete hulga suurenemist ligi 1/5 võrra ja sademehoogude intensiivistumist. Keskmise sademete hulga kasvu 10-25% võrra täheldati ka 20. sajandi teisel poolel.

Tõsiasi on see, et juba praegusel ajal viibib suuremate vihmade korral sademete äravool mõnes kohas nii kaua, et ujutab ümbritsevad alad üle, kuna maa-alune torustik ei suuda nii kiiresti nii palju mahutada ja maapealne äravool ei ole piisavalt kiire või puudub üldse. Järjest sagedasemad uputused just linnalistel ja tiheasustatud aladel, kus on vett mitteläbilaskvate pindade (hoonestus, teed, parkimisalad) osakaal suur ja sademevee pinnasesse imbumine seetõttu suhteliselt väike, võrreldes looduskeskkonnaga. Sademevete suurenemine ja vajadus säästlike sademeveesüsteemide järele puudutab nii eramaaomanikke, ettevõtjaid kui ka avalikku ruumi.

Looduslähedased sademeveelahendused võimaldavad reguleerida ära voolava vee kogust, immutades osa sellest ja pikendades ülejäänud osa äravooluaega. Parandada saab ka selle vee kvaliteeti (sh tänavatelt valgust vesi), luua meeldivat elukeskkonda ja toetada elurikkust. Mitmed neist lahendustest sobivad kindlasti ka eramaaomanikule, näiteks kui õue peal parkimisala ujutab või aia kaugemad sopsid on alati liiga vesised. Tege-

vus peab mõistagi olema seadusjärgne ja kooskõlas projekteerimisnõuetega. Seejuures, sademevee kogumise, immutamise, puhastamise ja edasisuunamise objekti saab kaunistada vee- ja niiskuslembeste taimedega, luues seeläbi ilusa ja huvitava maastikujunduselemendi. Lisaboonus on elurikkuse suurendamine, sest sel moel rikastatakse maastikku uut tüüpi kasvukohtadega, mis meelitavad ligi konnasid, liblikaid, linde jne.

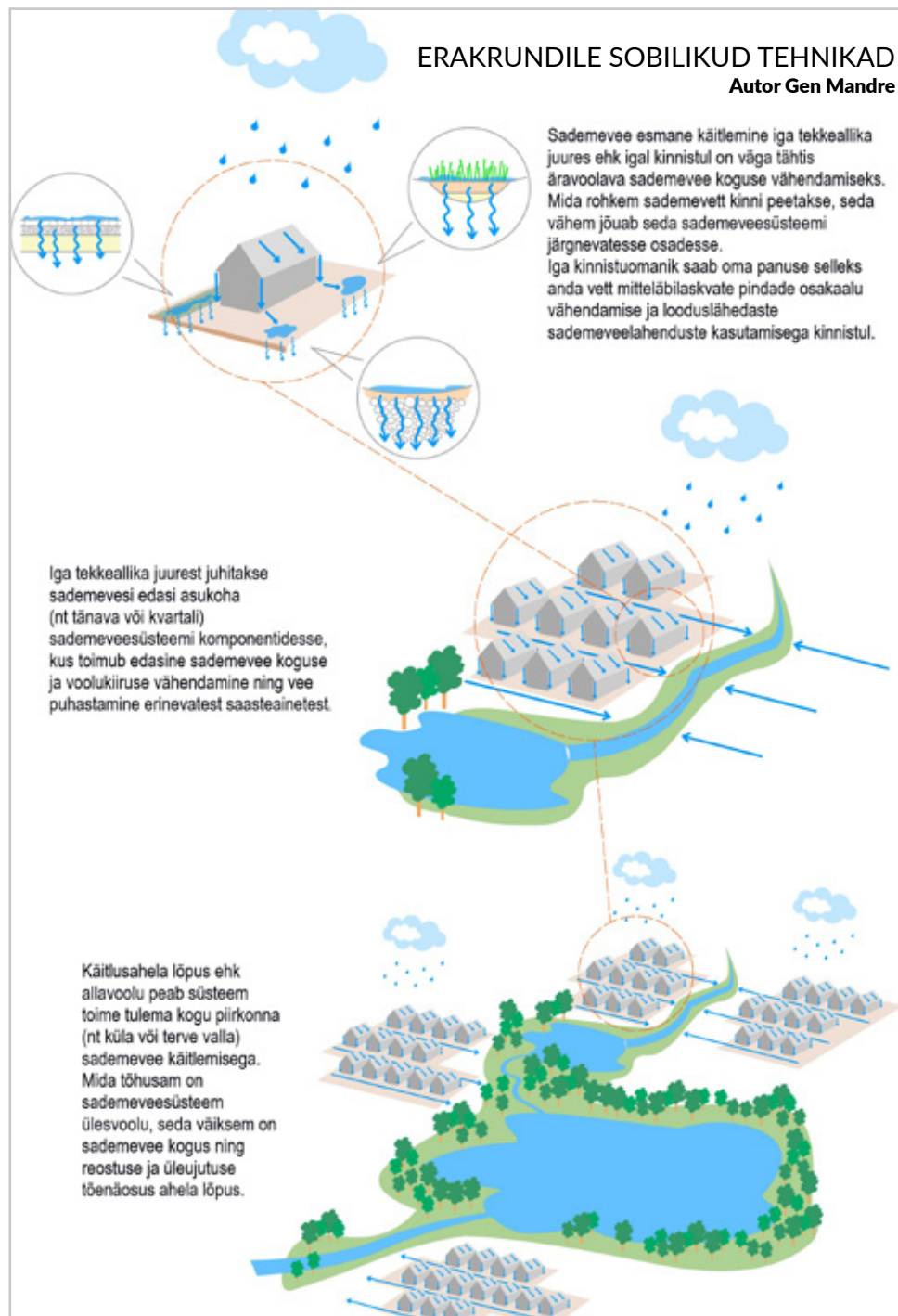
Tõhusalt toimiv sademeveesüsteem on väga oluline ka kortermajade puhul, mille puhul tulevad looduslähedaste lahenduste seast arvesse näiteks rohekatused ja maja ümbritsevate haljasalade efektiivsuse suurendamine seeläbi, et olemasolev või rajatav lillepeenar toimib ühtlasi sademevee koguja ja immutajana (misläbi väheneb ka kastmisvajadus). Avalikus ruumis sobivad looduslähedaste sademeveesüsteemide jaoks roheplatikesed, pargialad, teedevahelised haljasribad.

Sademeveesüsteemile tuleks mõelda kui jadale – on sademevee tekke-, imbumis- ja edasisuundumiskoht, kust vesi suundub kuhugi teisele alale, mis omakorda on sademevee tek-

kekoht, aga samal ajal ka peale tuleva vee ja tekkiva vee imbumis- ja edasisuundumiskoht, kust omakorda vesi voolab kuhugi edasi jne. Seda jada illustreerib hästi artikli juures olev joonis.

Euroopa Liidu LIFE+ programmi raames läbiviidava projekti LIFE UrbanStorm (<https://urbanstorm.viimsivald.ee/>) käigus valmis 2021. aasta lõpus teavik „Looduslähedased sademeveesüsteemid: Eesti kliimase sobivad sademeveelahendused“, mille põhjal valmib eeldatavalt 2022. aasta jooksul ka käsiraamat. Projekti eesmärk on vähendada Eesti linnade haavatavust kliimamuutuste mõjule ja tõsta linnade suutlikkust leevendada paduvihmadest tingitud ülejutusi. Pilootalal Viimsis muudeti 15 hektarit kliimamuutustele vastupidavamaks, sh rajati looduslähedased sademeveesüsteemid Viimsi mõisa pargis ja Karulauku tee parklas. Lähemalt loe Eestisse, nii eramaaomanikele, kortermajadele kui ka avalikku ruumi sobivate looduslähedaste sademeveelahenduste kohta nimetatud teavikust (kopeeri või kirjuta selle nimetus internetis otsingureale), sealhulgas ka iga lahenduse eelistest ja puudustest ning hooldusvajadusest.

Kaie Metsaots
vallaarhitekt-planeerimisspetsialist

Fotokorje „Minu Kiviõli“

Scooses Kiviõli 100. aastapäeva korraldab Lügänu Vallavalitsus fotokorje „Minu Kiviõli“.

Oodatud on erilisel jädvustused Kiviõli linna eluolustikust tema võlus ja valus, mille abil saab kokku panna linna ajaloolise kujunemise ja muutumise – linna keskkond, inimesed, üritused jms.

Saadetud fotodest koostatakse andmebaas ning võimaluse korral suvel ka õuegalerii näol fotode väljapanek õunapuude parki.

Edaspidiseks fotode kasutuseks on Lügänu Vallavalitsusel õigus teha laekunud fotode hulgast oma valik. Oma osalemisega annab fotokorjale osaleja Lügänu Vallavalitsusele õiguse kasutada fotosid tasuta oma info- ja esitlusmaterjalides, kodu- ja vallalehes, sotsiaalmeedia kanalites ilma autorilt luba küsimata, märkides autori nime pildi juures või autorite loetelus.

Fotod esitada digitaalsel kujul .jpg formaadis kui ka füüsilisel kujul. Võimalusel lisage foto tegemise aeg ning lühike kirjeldus jädvustuse

kohta. Fotod võivad olla nii värvilised kui ka must-valged.

Fotosid ootame kuni 27. maini aadressil lyganusekultuur@gmail.com. Fotod, mida ei saa digitaalselt edastada palume tuua lahtioleku aegadel Kiviõli rahvamajja. Fotod digitaliseeritakse ning pärast fotokorje lõppu tagastatakse fotod omanikele.

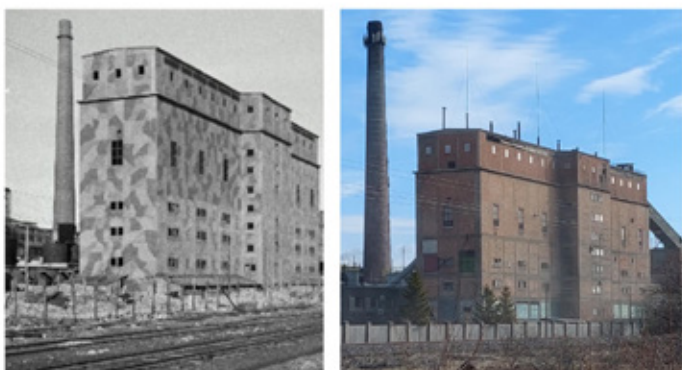
Täiendav info: riia.tallerman@lyganuse.ee, 5818 8725

Tule jooksmas!

2022. aastal stardib „Ida-Virumaa jooksusari“, mis koosneb 7 etapist. Ida-Virumaal on aastaid toimunud palju jooksusarjaid ja ka eraldi jooksuviistluseid, mis on hästi korraldatud ja toimunud väga atraktiivsetes kohtades. Viimased paar aastat on osalejate arv erinevatel viistlustel vähenenud. Üheks ideeks ja eesmärgiks on uue jooksusarjaga inimeste tagasi meelitamine radadele ja viistlustele.

Ida-Virumaa Spordiliit koostöös omavalitsuste sporditöötajatega on otsustanud nüüd aga kokku tulla ja tekitada ühtne jooksusari!

Sarja korraldajad ja Lügänu Vallavalitsus ootavad kõiki liikumise- ja jooksupõhise „Ida-Virumaa jooksusarja“ II etapile! Kohtume 07. mail Aidu Seiklusjooksul!

Lügänu Vallapäevad
01. - 03. juuli 2022

Haldi Välimäe
Greip
Uku Suviste
Paul Neitsov
Shanon
Jaan Tätte
Margit Tali Bänd

Vallapäevade Kodukohvikud

Parem oma sooleib kui väära võileib
01. - 03. juuli 2022

Registreerimine
riia.tallerman@lyganuse.ee
kuni 01. juuni 2022
Registreerimisinfo:
www.lyganuse.ee/kultuurisundmused

01. juuli kell 21.00
Hiviõli õunapuupark

02. juuli kell 14.00
Lügänu kalleplats

02. juuli kell 16.00
Maidla mõisa park

03. juuli kell 12.00
Sonda Hertsikoppel

03. juuli kell 17.00
Põssi Hütturimägi

Lügänu vald

IDA-VIRUMAA JOOKSUSARI 2022

23.04	KOHTLA-JÄRVE PARGIJOOKS
07.05	AIDU SEIKLUSJOOKS
28.05	SILLAMÄE PROMENAADIJOOKS
12.06	PANNJÄRVE METSAJOOKS
14.08	ÜMBER KUREMÄE KLOOSTRI JOOKS
02.09	TOILA RAHVAJOOKS
24.09	JÕHVI RAHVAJOOKS

Info ja registreerimine: WWW.SPORTIV.EE

Ida-Virumaa jooksusari

IVSL

Hea elukeskkond on igaühe õigus

Loomefest kutsub kokku inimesi, kes soovivad koos oma kogukonna liikmetega luua oma kodukohta, Lüganuse valda, paremaks paigaks. Igal inimesel on võimalus anda panus heaolu ja turvalisuse loomisse. Koos midagi korda saata on võimalik siis, kui inimesed saavad kokku ja suhtlevad omavahel. Seepärast kutsume juba korraldamisel kaasa tegutsema.

Sellel aastal on võimalus Loomefestil osaleda arutelus ja mõõta „kodukoha kompassi“ kasutades meie elukeskkonda. Saab unistada ja seada ühiseid eesmärke. Nagu eelmistel aastatel, toimuvad ka seekord huvitavad töötoad. Töötubades saab teha nii arendavaid ja teadlikkust tõstvaid tegevusi kui ka turgutada ja tugevdada oma vaimset, füüsilist ja sotsiaalset tervist. Töötubasid võivad korraldada kõik, kes soovivad pakkuda oma oskuseid või teadmisi, millest võib tunda nii rõõmu kui kasu.

Loomefest lõpeb pikalaua peoga. Laua katab iga piduline võttes kaasa head ja paremat, mida jagada ka lauakaaslastele. Pidu saadab kontsert, kus astuvad üles meie valla andekad etlejad.

Loomefesti õnnestumisse saab igaüks panustada nii korraldamise kui osalemisega. Kui Sina, lugeja, tundsid, et soovid anda oma osa Loomefesti õnnestumisse, siis oled oodatud oma küsimuste, ideede ja avatud meelega 10. mail Kiviõli Kunstide Kooli kell 18.

Kui sa juba tead, et soovid läbi viia mõnda töötuba, siis selleks on avatud registreerimine:

Registreerida saab 13. maini siin: <https://bit.ly/3v3W8C1>

Info: Facebookis: **Loomefest2022**,

Lüganuse valla kodulehel: lyganuse.ee.

„Loom koos!“

Loomefesti korraldustiimi nimel
 Helena Paist

Tähistasime tervispäeva

7. aprillil tähistasime Lüganuse Kultuurikeskuse Püssi Kultuurimajas rahvusvahelist tervispäeva. Selleks kutsusime kokku kõik huvilised ja tegelesime tervisevõimlemisega ning lõpetuseks vestlesime tervislikust toitmisest ning toimus smuutide valmistamise õpituba.

Lisaks võimlemisele räägiti emotsioonide olulisusest, vaimse kui füüsilise (tervise) suh-

test. Arutleti teemal, kas me saame hoida seda tervist, mis meil on alles või seda, mis juba läinud? Saime teada, et kõik algab positiivsest enesehäälestamisest ja arusaamisest, mis toimub inimese enese sees.

Tervisevõimlemise osas aitas meid treener Liza, kelle juhendamisel oli kõike seda tarkust väga hea ja julge teha. Suured tänud osalejatele

ning juhendajatele Lizale ja Ingridile! Hoidke oma tervist!

Alates märtsikuust on Püssi Kultuurimajas igal teisipäeval kell 15 tervisevõimlemise ring ja kestab kuni maikuu lõpuni. Ootame kõiki huvilisi, palume võtta kaasa oma võimlemismatt.

Virje Härm
 Lüganuse Kultuurikeskuse juhataja kohusetäitja

Fotod: Lüganuse Kultuurikeskus

Marcus Salmus. Fotod: SK Idablokk

Treener Alex Galaktionov ja Kahro Neeme.

Stefani Nikolajeva.

Idablokki väikeste sportlaste edu

Lüganuse valla Spordiklubi Idablokk sportlasted tõid super tulemused Belgiast koju -

Stefani Nikolajeva saavutas 3. koha, Markus

Salmus ja Kahro Neeme said mõlemad 9. koha. Belgia taekwondo võistlusel oli registreerunud 1598 sportlast.

Suurepärane töö treener Alex Galaktionov ja David Babuadze poolt.

SK Idablokk

KULTUURIKALENDER

7. mai, kell 13.00, Kiviõli Rahvamaja
 Emadepäevale pühendatud kontsert. Laulab Karl Madis

8. mai, kell 14.00, Lüganuse kirik
 Emadepäeva kontsert, Jassi Zahharov ja Margus Kappel.

9. mai, kell 18.00, Kiviõli Rahvamaja
 Klubi „Ajaratas“ puhkeõhtu

19. mai, kell 12.30, Maidla Rahvamaja
 Lauluklubi. Ühislaulmine ja uute laulude õppimine. Ootame ühinema elurõõmsaid lauluhimulisi inimesi.

19. mai, kell 18.00, Sonda Rahvamaja
 Sonda Rahvamaja tuuningukamber koostöös SilvaKaisu OÜ-ga. Töötuba. Teema: Õmble ise müts või sall. Vahendid korraldaja poolt.

22. mai, kell 13.00 Lüganuse Rahvamaja
 Kontsert „Mõeldes emadele ja vanaemadele“ Hanna & Ragnar DUO

28. mai, kell 12.00, Kiviõli kiigeplats
 Kiviõli linnapäev

03.05, 10.05, 17.05, 24.05, 31.05, kell 15.00, Püssi Kultuurimaja
 Tervisevõimlemine kuu igal teisipäeval, võta kaasa oma võimlemismatt.

23. - 29. mai SONDA KIRBUPIKNIK

23. mai, kell 17.30, Sonda Rahvamaja
 Erik Orgu jagab toitumisalaseid nõuandeid. Valmistame koos ühe mõnusa smuuti. Eelregistreerimine 5818 8731 või karmen.korts@lyganuse.ee

24. mai, kell 14.00, Sonda Päevakeskus
 Maiustame pannkookidega. Erra Kultuuriseltsi naiste poolt humoorikad etteasted. Lastele vahva „Kirburagin“.

25. mai, kell 18.00, Sonda Rahvamaja
 Üllatustöötuba koostöös SilvaKaisu OÜ-ga. Eelregistreerimine 5818 8731 või karmen.korts@lyganuse.ee

26. mai, kell 18.00, Sonda Kooli staadion
 Spordipäev. Võrkpall. Vihmase ilma korral võrkpalli võistlust ei toimu. Lastele vahva kirbujacht ja vigurjooks!

27. mai, kell 17.30, Sonda Raamatukogu
 Küläs muinasjutuvestja Piret Päär. Eelregistreerimine 5818 8731 või karmen.korts@lyganuse.ee

28. mai, kell 12.00-15.00, Sonda Kooli staadion
 Kirbuturg. Ost - müük – vahetus. Ootame müüma kohalikke käsitööhuvilisi. Samuti vaata oma raamatu- või riidekappi ehk soovid midagi maha müüa või lihtsalt ära anda/vahetada. Oma müügi/vahetusplatsi soovist anna teada Sonda rahvamajale telefonil 5818 8731 või saada meil aadressile karmen.korts@lyganuse.ee.

29. mai, kell 15.00, Sonda Rahvamaja
 Eesti Lasteteatri etendus „Kadunud kuningas“. Kell 14.00 puhvetis saadaval krõbedad vahvlid. Kõik pikniku raames toimuvad üritused on tasuta. Info jooksvalt Sonda Rahvamaja FB lehel.

KIRIKUKALENDER

EELK Lüganuse Ristija Johannese kogudus

1. mai, kell 11.00, Lüganuse kirik
 Ülestõusmisaja 3. pühapäeva missa

8. mai, kell 11.00, Lüganuse kirik
 Ülestõusmisaja 4. pühapäeva missa. Emadepäev.

8. mai, kell 14.00, Lüganuse kirik
 Emadepäeva kontsert. Jassi Zahharov ja Margus Kappel

15. mai, kell 11.00, Lüganuse kirik
 Ülestõusmisaja 5. pühapäeva missa

22. mai, kell 11.00, Lüganuse kirik
 Ülestõusmisaja 6. pühapäeva missa. Palvapäev.

26. mai, kell 18.00, Lüganuse kirik
 Kristuse taevaminemise püha palvus

29. mai, kell 11.00, Lüganuse kirik
 Ülestõusmisaja 7. pühapäeva missa

Igal pühapäeval Jumalateenistuse ajal lastele Pühapäevakool.

Koguduse kantelei avatud: Esmaspäeval 10.00-14.00. Neljapäeval 16.00-18.00. Pühapäeval üks tund enne ja pärast teenistust. Muul ajal kokkuleppel telefonidel +372 337 4249 ja +372 502 6774.

TEADE KORTERIÜHISTUTELE

Kortermajade kordategemine KredEx abiga

KredEx SA esindaja Jane Toomla tutvustab korteriühistutele abi- ja laenuvõimalusi. Kohtume Kiviõli Vene kooli aulas 10. mail kell 17.00.

Õnnitleme eakaid
juubilare ja
sünnipäevalapsi!

101
Kruus Hildegard

94
Ilse Källo

93
Valentina Rodionova

92
Karin Suurmaa

91
Selma Tagel
Vladimir Efanov

90
Laine Juurismaa
Ragneta Nuia
Ljubov Sadovskaja

85
Niina Korendi
Jekaterina Redjolkina
Kapitolina Anjušina
Linda Käosaar
Ella Lipp

80
Jüri Vau
Anatoli Mirnõi
Niina Nurmeviir
Dina Savonenko
Endla Härm

75
Elga Saluvec
Viktor Jegorov
Aleksandra Petrova
Maila Olli
Enno Vormisson
Oleg Pakujev
Valentina Ruusamäe
Maie Murula

Lüganuse vallalehes õnnitletakse väärrikasse ikka jõudnud vallakodanikke (75, 80, 85, alates 90nest iga aasta). Palume vallalehe toimetust teavitada telefonil 332 5840, 512 4398 või e-posti teel viivian.pall@lyganuse.ee soovist mitte oma nime vallalehes õnnitluste juures avaldada.

MÄLESTAME LAHKUNUD
VALLAELANIKKE

Ermina Kirsimäe	23.03.2022
Leegi Koorits	19.03.2022
Uuno Soolep	03.04.2022
Nikolai Steklov	03.04.2022
Valentina Levina	07.04.2022
Toivo Rikkolas	15.04.2022
Mare Alasi	14.04.2022

KIVIÕLI RAHVAMAJAS

7 mail
kell 13.00

Emadepäevale
pühendatud kontsert

Laulab Karl Madis
Kontsert on tasuta.

Emadepäeva
KONTSERT

LÜGANUSE KIRIKUS
JASSI ZAHHAROV

KLAVERIL SAADAB MARGUS KAPPEL

8 MAI KELL 14.00
KONTSERT ON
TASUTA

Lüganuse ja Viru-Nigula vallavanemate
kutsel toimub 6. mail 2022 kell 15.00
Purtse külas

HIIE MÄE
leinapargi 30. aastapäeva
tähistamine

Eesti Vabariigi President Alar Karise
tammepeu istutamise tseremoonia

Kohal endised maavanemad.

Lüganuse vald

VIRU-NIGULA
VALD

Meinhard Laks 100

Loomevõistlus
„Kodukandi lood“

Lüganuse Vallavalitsus kuulutab välja loomevõistluse „Kodukandi lood“, mis on pühendatud emakeelepäeva tähistamise mõtte algataja, hariduselu eesvedaja ja kodu-uurija Meinhard Laksi 100. sünniaastale.

Loomevõistluse eesmärk on toetada igakülgset loometegevust ning erinevate žanrite kaudu väärtustada ja avardada kodu mõiste tähendust ning selle tunnetust.

Loovtööna on oodatud erinevates žanrites tööd, mis mahuvad konkursi üldpealkirja „Kodukandi lood“ alla. Selleks võivad olla tundeühilised luuletused, fantaasiarikkad muinasjutud, jutustavad kirjandid või arutlevad esseed.

Ilmekad joonistused või värviküllased maalid. Miks mitte ka viisistatud laulud või meeleolukas räpp.

Väljendusrikkad fotod või selle kollaažid, lavastatud või dokumentaalsed videoklipid jms

Loomevõistlusest võivad osa võtta kõik, olenemata vanusest ja elukohast. Loomevõistlusest võib osa võtta individuaalselt või meeskondlikult. Joonistusi või muutes tehnikates valminud kunsttööd saab esitada A3 või A4 mõtudes. Loomevõistlusele osalemiseks esita oma töö hiljemalt 03. juuni 2022.

Tööd saab esitada e-postiaadressil: lyganusekultuur@gmail.com või Lüganuse Vallavalitsuse postiaadressil Keskpostitee 20, Kiviõli 43199, Lüganuse vald. Ümbrikule lisada märksõna „Kodukandi lood“.

Esitatavate töödele lisada nimi, vanus ja kontaktandmed. Juhendaja olemasolul ka juhendaja nimi.

Pea meeles:
- konkursile võib esitada ainult enda loomingut;
- oma tööd meile saatdes annad nõusoleku seda kasutada Lüganuse valla kodulehel, Lüganuse valla ajalehes ja sotsiaalmeediakanalites (sh. Lüganuse valla ja Lüganuse kultuurileiu toimetamised facebooki lehel).

Loomevõistluse „Kodukandi lood“ tunnustussündmus toimub Meinhard Laksi 100. sünnipäeval, 14. juulil 2022 Sonda vanas koolimajas, praeguses raamatukogus.

Lüganuse vald

„SONDA KIRBUPIKNIK“

23. mai 2022 – 29. mai 2022

Kõik üritused on tasuta!

23. mai
KIRP-TEADZEH TOITUJA!
Sonda Rahvamajas
kell 17.30
Erik Orgu

24. mai
SÄH KIRBUZE KOOKI
MÕÕSIGA JA KIRP NAERUUST
KÕVERAS!
Sonda Päevakeskuses kell 14.00

25. mai
KIRBU
ÜLÄÄTUSTÕÕTUBA!
Sonda Rahvamajas kell
18.00
Kirp koostöös SilvaKaisu
OÜ-ga

26. mai
KIRBU SPORDIPÄEV
Sonda Kooli staadionil kell
18.00
Võrkpall!
Lastele vahva kirbujahut ja
vigurjooks!

27. mai
KIRP MUINASJUTUVESTJAKS
Sonda Raamatukogus kell
17.30
KIRBULE külla tuleb Piret Päär

29. mai
KIRBU TEATER
Sonda Rahvamaja kell 15.00
Eesti Lasteteatri esituses etendus „Kadunud
kuningas“

28. mai
KIRBUKAS
Sonda Kooli staadionil
Algus kell 12.00 Lõpp kell
15.00

Jooksvalt infot leiab Sonda Rahvamaja Facebookist!